

Un exhaustiu repàs al present i el futur dels centres històrics

La convivència dels nuclis patrimonials amb la ciutat moderna va ser analitzada des de múltiples vessants al curset de l'AADIPA

Les XXXI Jornades d'intervenció en el patrimoni històric, celebrades de l'11 al 14 de desembre, van omplir novament l'auditori de la seu del COAC a Barcelona, amb prop de 250 inscrits.

Cal destacar la presència entre els inscrits d'un important contingent d'arquitectes joves i també la de molts arquitectes vinculats als organismes públics responsables d'àrees vinculades a la protecció del patrimoni.

Al llarg dels tres dies es va desenvolupar un complet programa en un *crescendo* temàtic, que, començant per qüestions instrumentals, teòriques i de planejament, i passant per experiències de gestió, de tractament de l'espai públic, i dels possibles conflictes derivats de l'aplicació de les normatives que tendeixen a millorar les condicions d'habitabilitat, va acabar amb un seguit d'exemples de les diferents opcions projectives en allò que a la Conferència de Viena es va anomenar el *paisatge urbà històric*.

Treure conclusions sempre és complicat en unes jornades d'aquestes característiques, però es poden esmentar algunes qüestions que, si més no, haurien de servir com a guia per a les accions que es prenguin en un futur immediat.

a) A les conferències del primer dia van quedar establerts quatre grans principis clars: en primer lloc, la idea de la conservació com a principi guia del planejament urbà. Segon, la necessitat de mantenir uns valors de cohesió, prudència i continuïtat en les actuacions que es duen a terme. Tercer, la conveniència d'ampliar la idea

d'històric a un camp més ampli des del punt de vista temporal que inclogui també els edificis dels barris construïts fa quaranta anys, i, per últim, les bondats d'una visió a llarg termini de les actuacions, que permeti enfortir la identitat i la cohesió social.

b) Per conservar bé cal estar molt ben preparat, perquè, òbviament, és fàcil fer *tabula rasa* en nom d'un dubtós progrés. Les intervencions de la segona jornada van demostrar que les ciutats són estructures vives i que també ho han de ser els seus centres històrics. Això fa necessari controlar les forces del mercat i desviar les pressions del centre històric, en una combinació d'accions dins i fora dels perímetres més protegits. Els casos de ciutats tan diferents com ara Badalona, Sabadell, Lió, Vitoria-Gasteiz, Cardona o Santiago de Compostel·la van permetre apropar-se als problemes de conservació del parcel·lari o de l'activitat de comissions informatives i oficines de Centres Històrics.

c) Per contrast o per analogia, un projecte contemporani dins d'un paisatge urbà històric necessàriament modifica quelcom. Entre una convenció estètica més estable present als centres històrics i una de més canviant, com la que encarna l'arquitectura moderna, es genera un possible conflicte la solució del qual no té una única direcció. L'arquitectura moderna pot reconstruir, connectar, fusionar, hibridar, però abans que res ha d'intentar desxifrar els valors d'un centre històric, els seus *radicals lliures*.

Les conferències van servir per verificar l'estat de la qüestió i per apropar-se de manera monogràfica i molt directa a l'obra d'arquitectes coneguts (Siza, López Coteló, Elias Torres) i d'altres més joves i força interessants com Graf, MGM-de Giles, Tabuenca-Leaches, Carrascal-Puente, Pol, o el grup croata 3LHD.

La sensació final, en aquest primer resum, és la d'haver assistit a un discurs extens, generós i ben preparat per part de professionals que, treballant en àmbits i geografies molt diferents, conviden a millorar i a qüestio-

Foto: LORENZO FUENTES

La primera jornada del Curset va tenir una brillant cloenda amb un còctel a l'Ateneu Barcelonès, la biblioteca del qual, ha estat recentment rehabilitada amb un projecte de Manuel Brullet i Mateu Barba.

nar alhora, a no sentir que ja s'ha arribat quan, de fet, encara hi ha molta feina per fer. No es tracta només d'un compromís amb allò que és aquí des de sempre, sinó, també, amb la vida en evolució permanent. ✕

Fernando Álvarez Prozorovich, arquitecte i director del Curset